

Klinične kompetence za delo mednarodno certificiranih svetovalcev za laktacijo IBCLC

Mednarodno certificirani svetovalci za laktacijo IBCLC® imajo specializirano strokovno znanje in klinične izkušnje na področju dojenja in laktacije ter so pridobili certifikat Mednarodne izpitne komisije za svetovalce za laktacijo IBLCE® (The International Board of Lactation Consultant Examiners® – IBLCE®)

Klinične kompetence vključujejo odgovornosti/aktivnosti, ki so sestavni del svetovalnih storitev svetovalcev IBCLC. Namen teh Kliničnih kompetenc je zaščititi javnost z zagotovitvijo, da so storitve, ki jih nudijo svetovalci IBCLC, varne, kompetentne in temeljijo na dokazih. Klinične kompetence veljajo v vseh državah, v katerih delujejo svetovalci IBCLC. Predpostavlja se, da bo vsak svetovalec IBCLC deloval v mejah svoje usposobljenosti, strokovnega znanja, kulture in okolja.

- 1. Svetovalci IBCLC so dolžni spoštovati in vzdrževati poklicne standarde IBCLC, tako da:**
 - ravnajo strokovno in da svoje delo opravljajo v okviru, opredeljenem na podlagi Kodeksa profesionalnega ravnanja IBLCE, Obsega dejavnosti za svetovalce IBCLC in Kliničnih kompetenc za delo svetovalcev IBCLC
 - zavzamejo kritično stališče, ovrednotijo in pri praktičnem delu upoštevajo na dokazih temelječe ugotovitve, upoštevajoč pravila in predpise okolja, v katerem delajo
 - z rednim nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem izboljšujejo svoje veščine in ohranjajo certifikat IBCLC.
- 2. Svetovalci IBCLC so dolžni skrbeti za zaščito, spodbujanje in podporo dojenja, tako da:**
 - s posredovanjem informacij, ki temeljijo na dokazih, med drugim s pripravo informativnega gradiva za stranke, svetovanjem, pripravo kurikuluma in multimedijskimi kampanjami na temo dojenja in laktacije, izobražujejo ženske, družine, zdravstvene delavce in skupnost
 - na svetovni, nacionalni in lokalni ravni sodelujejo pri pripravi predpisov, ki ščitijo, spodbujajo in podpirajo dojenje ali uživanje materinega mleka, in sicer v vseh situacijah, vključno z nujnimi primeri
 - se v vseh okoljih zavzemajo za doječe ženske, otroke in družine in spodbujajo dojenje kot normo hranjenja otrok po vsem svetu
 - podpirajo prakse, ki spodbujajo dojenje in zavračajo prakse, ki ga ovirajo ali preprečujejo in ki poleg tega:
 - spodbujajo načela pobude Novorojencem prijaznih porodnišnic
 - previdno izbirajo način hranjenja, kadar je dohranjevanje neizogibno, in uporabljajo strategije za vzdrževanje dojenja z namenom doseganja materinih ciljev
 - promovirajo načela *Globalne strategije Svetovne zdravstvene organizacije o hranjenju dojenčkov in otrok*.

3. Svetovalci IBCLC so dolžni materam in družinam nuditi kompetentne storitve ter opraviti celovito oceno matere in otroka ter hranjenja v zvezi z laktacijo, kot npr.:

dokumentiranje anamneze in veščine ocenjevanja

- pridobiti materino dovoljenje za izvajanje storitev zanjo in otroka
- ugotoviti materine cilje glede dojenja
- uporabiti ustrezne veščine in tehnike svetovanja
- spoštovati materino raso, veroizpoved, vero, spolno usmerjenost, starost in narodnost
- pridobiti anamnezo laktacije
- identificirati dogodke, ki so se zgodili pred in med nosečnostjo, med in ob porodu porodom, ki bi lahko negativno vplivali na dojenje
- oceniti prsi in ugotoviti, ali so spremembe skladne z ustrežno funkcijo/laktacijo
- oceniti telesni, duševni in psihološki status matere
- oceniti socialne podpore in morebitne probleme

veščine, povezane z nudenjem podpore doječemu paru

- spodbujati stalni kožni stik med novorojenčkom in materjo
- izobraževati in tako materi in družini pomagati pri prepoznavanju potreb po hranjenju pri novorojenčku in njegovih vedenjskih stanj.
- oceniti oralno anatomijo in normalne nevrološke odzive in reflekse
- pomagati materi in otroku najti udobne položaje za dojenje
- prepoznati pravilno pristavljanje
- oceniti učinkovit prenos mleka
- oceniti ustrežno količino zaužitega mleka pri otroku
- oceniti normalno vedenje dojenčka in razvojne mejnike
- podati predloge o tem, kdaj in kako spodbuditi zaspanega otroka k hranjenju
- zagotoviti informacije, ki temeljijo na dokazih, s ciljem pomagati materi pri sprejemanju odločitev v zvezi z dojenjem
- podučiti mater in njeno družino glede uporabe dude in morebitnih tveganjih za dojenje
- ustrezno podučiti mater in njeno družino glede pomena izključnega dojenja za zdravje matere in otroka ter glede tveganj, povezanih z uporabo nadomestkov materinega mleka (mlečne formule)
- priskrbeti informacije in pokazati materi, kako si ročno iztisniti mleko iz dojk
- zagotoviti informacije in strategije za preprečevanje in zdravljenje bolečih poškodovanih bradavic
- zagotoviti informacije in strategije za preprečevanje in zdravljenje zastoje dojk, zamašenih vodov in mastitisa
- zagotoviti informacije in strategije za zmanjšanje tveganja sindroma nenadne smrti dojenčka (SIDS)
- zagotoviti informacije o metodah načrtovanja družine, vključno z metodo laktacijske amenoreje (LAM) in njihovem vplivu na dojenje
- pomagati in podpirati mater in družino pri prepoznavanju strategij za obvladovanje obporodnih motenj razpoloženja (prenatalna depresija, poporodna otožnost, poporodna depresija, anksioznost in psihoza) in dostop do ustreznih virov znotraj skupnosti
- zagotoviti informacije o uvajanju ustrezne družinske prehrane
- po potrebi zagotoviti informacije o odstavitvi, vključno z oskrbo materinih prsi in pripravo ter uporabo nadomestkov materinega mleka v skladu s

Smernicami SZO za varno pripravo, shranjevanje in ravnanje z mlečno formulo za dojenčke

- izračunati dojenčkove potrebe po hrani, izražene v kalorijah/kilojoulih in dejanski količini
- po potrebi oceniti zaloge materinega mleka in zagotoviti informacije o povečanju ali zmanjšanju količine mleka
- oceniti rast dojenega otroka z uporabo prilagojenih tabel rasti SZO
- podučiti mater o normalnem vedenju otroka; o znakih pripravljenosti za hranjenje in pričakovanih vzorcih hranjenja

veščine, povezane z reševanjem splošnih problemov

- ovrednotiti potencialne ali obstoječe težave in dejavnike, ki lahko vplivajo na mater in njene cilje glede dojenja
- pomagati in podpirati mater pri pripravi, izvajanju in vrednotenju ustreznega, sprejemljivega in dosegljivega načrta dojenja ob uporabi vseh razpoložljivih virov
- pomagati vzpostaviti dojenje v medicinskem smislu ranljivega in fizično ogroženega otroka
- oceniti edinstvenost vsakega doječega para in situacije ter vpliv na dojenje
- zagotoviti psihološko pripravo z namenom zmanjšati morebitna tveganja za doječo mater ali otroka
- oceniti in zagotoviti strategije za vzpostavitev in nadaljevanje dojenja, kadar obstajajo/se pojavljajo problemi

uporaba tehnik, naprav in pripomočkov

- kritično preučiti in oceniti indikacije, kontraindikacije in uporabo tehnik, pripomočkov in naprav, ki podpirajo dojenje ali so lahko škodljivi za nadaljnje dojenje, vključno z alternativnimi metodami hranjenja
- oceniti, kritično preučiti in predstaviti uporabo tehnik in naprav, ki podpirajo dojenje, vedeti, da se lahko nekatere naprave tržijo brez dokazov, ki bi podpirali njihovo koristnost in so lahko škodljive za nadaljevanje dojenja
- oceniti in kritično preučiti, kako lahko posamezne tehnike, naprave in pripomočki v določenih okoliščinah pripomorejo k vzpostavitvi oz. nadaljevanju uspešnega dojenja
- zagotoviti materi na dokazih temelječe informacije o uporabi posameznih tehnik in naprav

priprava in izvedba individualnega načrta dojenja v sodelovanju z materjo

- uporabiti načela izobraževanja odraslih
- izbrati ustrezne učne pripomočke
- zagotoviti informacije o ustreznih virih znotraj skupnosti, ki zagotavljajo pomoč pri dojenju
- zagotoviti na dokazih temelječe informacije o o zdravilih (brez recepta in na recept), alkoholu, tobaku in prepovedanih drogah, ki jih mati uživa v času laktacije, ter morebitnem vplivu na tvorjenje mleka in varnost otroka
- zagotoviti na dokazih temelječe informacije v zvezi z dopolnilnimi terapijami v času laktacije in njihovim vplivom na tvorjenje materinega mleka in otroka
- vključiti kulturne, psihosocialne in prehranske vidike dojenja
- nuditi podporo in spodbujati matere, da lahko te uspešno izpolnijo svoje cilje, povezane z dojenjem
- pri komuniciranju s strankami in drugimi ponudniki zdravstvenih storitev uporabiti učinkovite svetovalne in komunikacijske veščine

- uporabiti načela na družino osredotočene oskrbe in še naprej sodelovati in podpirati stranke
- podpirati in pomagati materi pri sprejemanju odločitev povezanih z njo samo in njenim otrokom
- izobraževati na ustrezni ravni in nuditi informacije, ki jih mati zlahka razume
- oceniti materino razumevanje vseh informacij in izobraževanja.

4. Svetovalci IBCLC so dolžni pošteno in v celoti poročati nosilcu temeljne zdravstvene oskrbe matere oz. otroka in sistemu zdravstvenega varstva, tako da:

- pridobijo materino soglasje za pridobivanje in razkrivanje informacij, kot je to potrebno ali predpisano v skladu z lokalno zakonodajo
- po potrebi zagotovijo pisne ocene
- hranijo dokumentacijo o vseh stikih s strankami, ocenah, načrtih hranjenja, priporočilih in ocenah oskrbe
- hranijo evidence tako dolgo, kot narekuje lokalna zakonodaja.

5. Svetovalci IBCLC so dolžni ohranjati zaupanje strank, tako da:

- spoštujejo zasebnost, dostojanstvo in zaupnost mater in družin, razen če je poročanje o ogroženosti matere ali otroka potrebno na podlagi zakona.

6. Svetovalci IBCLC so dolžni delovati z ustrezno skrbnostjo, tako da:

- družinam pomagajo pri sprejemanju odločitev o hranjenju otrok, in sicer z zagotavljanjem informacij, ki temeljijo na dokazih in brez navzkrižja interesov
- po potrebi in na zahtevo zagotavljajo nadaljnje storitve
- glede na nujnost posamezne situacije stranke po potrebi pravočasno napotijo k drugim ponudnikom zdravstvenih storitev in virom podpore v skupnosti
- tesno sodelujejo z drugimi člani ekipe zdravstvenih delavcev z namenom zagotavljati medsebojno usklajene storitve za družine
- nemudoma obvestijo IBLCE, če so bili spoznani za krive kateregakoli kaznivega dejanja, ki je kot takšno opredeljeno v skladu s kazensko zakonodajo države ali jurisdikcije, v kateri delajo, ali za ravnanje, ki ga sankcionira druga stroka
- nemudoma IBLCE prijavijo drugega svetovalca IBCLC, ki ne deluje skladno z Obsegom dejavnosti IBLCE oz. njegov način opravljanja dela ni v skladu s Kodeksom profesionalnega ravnanja IBLCE ali Kliničnimi kompetencami, ki veljata za delo svetovalcev IBCLC.

Okolja za usvajanje potrebnih veščin

Veščine lahko svetovalci pridobijo v različnih okoljih, npr. bolnišnicah, javnih zdravstvenih ustanovah, pristojnih službah lokalnih skupnosti ter zasebnih zdravstvenih ustanovah.